

Richtlijnen ***Bijstandsdebiteuren- en boetestatistiek (BDBS)*** ***2025***

Vanaf verslagmaand januari 2025

Versie 1.0

Versie	Datum	Beschrijving	Auteur
1.0	31-12-24	Definitieve versie	CBS

Colofon

Samenstelling

Hoofddirectie Sociaaleconomische en
Ruimtelijke Statistieken (SER)
Sector Demografische en Sociaal-
economische Statistieken (SES)

Bezoekersadres

CBS Den Haag

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag
Telefoon (070) 570 38 00

Postadres

Postbus 24500
2490 HA Den Haag

Bezoekersadres

CBS Heerlen

CBS-weg 11
6412 EX Heerlen
Telefoon (045) 570 60 00

Postadres

Postbus 4481
6401 CZ Heerlen

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Den Haag/Heerlen 2025
Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudiging voor eigen gebruik of
intern gebruik is toegestaan.

Informatie

Internet: www.cbs.nl/sz-bdbs

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Doel en belang BDBS	2
1.2	Aanpassingen per 1 januari 2025	2
1.3	Nadere informatie over de bijstandsstatistieken.....	3
1.4	Uitkomsten BDBS/statistische informatie	3
1.5	Contact CBS	3
1.6	Gegevensbescherming en AVG.....	4
1.7	Leeswijzer	4
2	Toelichting op de aanlevering	5
2.1	Voorschriften voor een juiste populatie-afbakening	5
2.2	Voorschriften aanlevering CBS	5
2.3	Voorschriften registratie van gegevens	6
3	Overzicht kenmerken BDBS	7
4	Toelichting kenmerken BDBS	10
5	Aanlevering en verwerking	24
6	Technische gegevensbeschrijving	27
7	Begrippenlijst en afkortingen	31
7.1	Begrippen.....	31
7.2	Lijst van afkortingen	32

1 Inleiding

Vanaf januari 1998 voert het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de Bijstandsdebiteuren- en fraudestatistiek (BDFS) uit in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Per 1 januari 2025 is de naam Bijstandsdebiteuren en -fraudestatistiek (BDFS) gewijzigd naar Bijstandsdebiteuren- en boetestatistiek (BDDBS).

De BDDBS bevat informatie over de in Nederland openstaande schulden die ontstaan zijn vanuit

- de Participatiewet (algemene en bijzondere bijstand inclusief de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO));
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW);
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ);
- het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz), waaronder de Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo) en het versoepeld Bbz;
- en de studietoelage (als aparte regeling onder de Participatiewet m.i.v. april 2022).

In dit document staan de richtlijnen voor het verstrekken van gegevens voor de BDDBS met ingang van januari 2025 beschreven. Deze richtlijnen zijn bedoeld voor alle gemeenten, de softwareleveranciers en gebruikers van de statistiek. In de richtlijnen is aangegeven welke gegevens aangeleverd moeten worden en aan welke voorwaarden de aanlevering moet voldoen. Voor de meest actuele versie van de richtlijnen, zie: www.cbs.nl/sz-bdbs.

1.1 Doel en belang BDDBS

De BDDBS geeft inzicht in de invulling van het debiteurenbeleid op grond van de Participatiewet (inclusief de AIO) door berichtgevers. Hiertoe dient te worden beschikt over inzicht in de ontstaansoorzaak, de hoogte en het verloop van de vordering, de totstandkoming van de inning, het inningpercentage en de reden van beëindiging van de incasso op de vordering. Naast informatie over vorderingen bevat de uitvraag specifiek kwalitatieve informatie over alle overtredingen betreffende de inlichtingenplicht die hebben geresulteerd in een vordering. De nadruk ligt daarbij op geconstateerde overtredingen.

De informatie die voor de landelijke beleidsvoering noodzakelijk is, vertoont een belangrijke overlap met de beleidsinformatiebehoefte op lokaal niveau. Voor het Rijk is het van belang dat gegevens voorhanden zijn om effecten van debiteuren- en incassobeleid te kunnen waarnemen. Deze gegevens zijn ook nodig voor raming en analyse bij het departement en worden gebruikt voor beleidsontwikkeling door het Rijk op het gebied van debiteuren en incasso.

De maandelijkse aanlevering van statistische gegevens voor de Bijstandsdebiteuren- en boetestatistiek aan het CBS is verplicht. Deze verplichting is vastgelegd in artikel 5 van de Regeling statistiek Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015 van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). De met deze regeling voorgeschreven gegevenslevering heeft betrekking op de informatiebehoefte van SZW. De inhoud van de totale uitvraag, dus zowel die vanuit SZW als vanuit het CBS, wordt gepubliceerd in de door de directeur-generaal van de statistiek af te kondigen Richtlijnen voor de Bijstandsdebiteuren- en boetestatistiek.

1.2 Aanpassingen per 1 januari 2025

Per 1 januari 2025 is de naam Bijstandsdebiteuren en -fraudestatistiek (BDFS) gewijzigd naar Bijstandsdebiteuren- en boetestatistiek (BDDBS). De wijziging van de statistieknaam komt voort uit een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam dat de term 'fraude' een kwalificatie is die niet mag volgens de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), omdat deze niet voorkomt in de Participatiewet. Gemeenten verwerken persoonsgegevens om schendingen van de inlichtingenplicht te registreren, maar het is onrechtmatig om hierbij de kwalificatie fraude te gebruiken.

Het gaat enkel om een naamswijziging en heeft verder geen inhoudelijke consequenties voor de statistiekuitvraag door het CBS.

In hoofdstuk 3 'Overzicht kenmerken BDBS en hoofdstuk 4 'Toelichting kenmerken BDBS' zijn de volgende wijzigingen van toepassing:

- Kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering': code 64 'rente en incassokosten' is aangepast naar 'incassokosten'. De incassokosten dienen via deze ontstaansgrondcode te worden geboekt, op een **nieuwe** vordering.
- Kenmerk 14 'Reden correctie op schuldbedrag': code 02 'rente/incassokosten' is aangepast naar 'rentekosten'. De rentekosten dienen via deze correctiecode te worden geboekt, op een **bestaande** vordering.
- Ook is bij kenmerk 14 de correctiecode 04 toegevoegd 'Overige periodieke toevoeging'. Deze correctiecode dient gebruikt te worden bij periodieke correcties op bijvoorbeeld verhaalsvorderingen, leningen in het kader van Bbz levensonderhoud en de krediethypotheek.
- Kenmerk 21 'Hoogte bestuurlijke boete': de naamgeving van twee codes is aangepast: code 1 '100% fraudebedrag' is vervangen door '100% benadelingsbedrag' en code 2 '150% fraudebedrag (recidive)' is vervangen door '150% benadelingsbedrag (recidive)'.
- Kenmerk 26 'Geslacht debiteur': het huidige waardenbereik voor het kenmerk 26 'Geslacht debiteur' bevat code 1 'man' en code 2 'vrouw'. Dit beperkte waardenbereik sluit niet aan op de verschillende mogelijkheden die als geslachtsaanduiding kunnen voorkomen. Het kenmerk is daarom uitgebreid met code 3 'anders/onbekend'.
- In hoofdstuk 6 is de richtlijn met betrekking tot het afronden van bedragen aangepast. In de huidige situatie worden alle bedragen in hele euro's vermeld en worden bedragen in centen afgerond naar het dichtstbijzijnde hele bedrag. Vanaf januari 2025 wordt een uitzondering gemaakt voor de volgende bedragen:
 - Bedragen tussen € 0 en € 1 horen afgerond te worden naar € 1.
 - Bedragen tussen - € 1 en € 0 horen afgerond te worden naar - € 1.
 - Uitsluitend het bedrag van precies € 0 wordt geregistreerd als € 0.

1.3 Nadere informatie over de bijstandsstatistieken

Nadere informatie over o.a. de bijstandsstatistieken vindt u op de website van het CBS, onder www.cbs.nl/sz. U treft hier informatie per statistiek, waaronder richtlijnen en nieuwsbrieven. Mocht u de gewenste informatie hier niet aantreffen dan kunt gebruik maken van de e-mailadressen onder de rubriek 'Extra informatie'.

1.4 Uitkomsten BDBS/statistische informatie

Voor landelijke cijfers over bijstand en de BDBS kunt u op de website van het CBS 'StatLine' raadplegen (opendata.cbs.nl). Via het thema 'Arbeid en sociale zekerheid' komt u bij de gegevens.

Voor maatwerkpublicaties rond de BDBS kunt u terecht op de CBS-maatwerkpagina van Sociale Zekerheid (arbeid-en-sociale-zekerheid).

Lukt het u niet de gezochte informatie te vinden, dan kunt u via de website contact opnemen met de infoservice. Ook telefonisch contact is mogelijk op werkdagen van 09.00 – 17.00 uur. Het telefoonnummer is 088 570 70 70.

1.5 Contact CBS

Heeft u vragen over de inhoud of de aanlevering, dan kunt u contact opnemen met het CBS:

E-mail: SZ_BDBS@cbs.nl

Telefoon: Bianca Warmerdam 06 25507868

Voor vragen met betrekking tot de BDBS, zie ook Veelgestelde vragen op de BDBS-website: sz-bdbs.

1.6 Gegevensbescherming en AVG

Voor het uitvoeren van zijn wettelijke taak verwerft en verwerkt het CBS gegevens voor het maken van statistieken. Het CBS houdt zich aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Deze verordening helpt de privacy van burgers te beschermen. Bovendien houdt het CBS zich aan de privacy bepalingen in de CBS-wet, de Praktijkcode voor Europese statistieken, de Statistical Law en de eigen CBS gedragscode.

Het CBS voldoet aan de hoogste eisen met betrekking tot gegevensbescherming. Dit wordt jaarlijks getoetst door een externe organisatie en resulteert in een privacy-proof verklaring. Meer informatie hierover en over welke maatregelen het CBS neemt om de privacy te waarborgen, is te vinden op [CBS/privacy](#).

1.7 Leeswijzer

In de toelichting op de aanlevering (hoofdstuk 2) staat omschreven hoe de selectie van de aan te leveren gegevens gemaakt moet worden en wat daarbij de specifieke voorwaarden zijn. Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de aan te leveren kenmerken. In hoofdstuk 4 wordt per kenmerk een toelichting gegeven op de aan te leveren informatie. In hoofdstuk 5 wordt beschreven aan welke eisen de aangeleverde gegevens moeten voldoen en in hoofdstuk 6 staat de technische beschrijving van alle kenmerken. Hoofdstuk 7 bevat ten slotte naast de begrippenlijst, een lijst van afkortingen.

De richtlijnen zijn gebaseerd op wetteksten die van kracht zijn per 1 januari 2025.

2 Toelichting op de aanlevering

Deze toelichting is bedoeld om een tijdige, volledige en kwalitatief goede aanlevering van de gegevens voor de BDBS aan het CBS te waarborgen. In dit hoofdstuk wordt de afbakening gegeven van de waar te nemen populatie.

2.1 Voorschriften voor een juiste populatie-afbakening

De populatie die moet worden aangeleverd aan het CBS voldoet aan specifieke voorwaarden die hieronder worden beschreven.

Afbakening populatie

Wel aanleveren aan CBS	Niet aanleveren aan CBS
Schulden ten gevolge van algemene en bijzondere bijstand (inclusief AIO), WWB (algemeen en bijzonder), WIJ, Bbz (inclusief de Tozo en versoepeld Bbz), IOAW, IOAZ, WWIK, ABW en RWW	Civiele schulden
Leenbijstand, krediethypotheek	Cederings en budgettering
Schulden ten gevolge van overtreding inlichtingenplicht (inclusief de studietoeslag)	Schulden ten gevolge van overige regelingen (waaronder WMO en Wet Inburgering)

Het is bij het verstrekken van de gegevens niet relevant of de debiteur de vordering op dat moment daadwerkelijk aflost of niet. Informatie over leenbijstand die weliswaar nog op nul staat (maar waarvoor wel een beschikking is afgegeven) wordt wel aan het CBS geleverd.

2.2 Voorschriften aanlevering CBS

Moment van aanmaken van de levering en zending aan het CBS

De levering voor de BDBS wordt zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 2 weken na afloop van een verslagmaand, samengesteld en aan het CBS gezonden. Wordt een levering na de tweede week volgend op de verslagmaand aangemaakt dan voldoet de inhoud van de levering door effecten van administratief vertraagde in- en uitstroom niet meer aan het registratieconcept.

Periodiciteit van aanleveren

De periodiciteit van de statistiek is gebaseerd op kalendermaanden en heeft betrekking op de periode die loopt van de eerste dag tot en met de laatste dag van een maand. De maandelijks te verstrekken gegevens hebben betrekking op alle vorderingen (zoals genoemd onder 'afbakening populatie') die de berichtgever in het kader van het debiteurenbeleid bewaakt en die op de eerste dag van de verslagmaand nog niet geheel zijn tenietgedaan (door terugbetaling, afboeking en/of correctie).

Conversiebestanden

Registratienummers van bestaande vorderingen kunnen wijzigen, bijvoorbeeld als gevolg van het overgaan op een ander softwarepakket of een gemeentelijke herindeling. Bij wijziging van de registratienummers kan het CBS de vorderingen niet meer volgen in de tijd. Wanneer de berichtgever in deze gevallen een conversiebestand aan het CBS levert, wordt dit probleem verholpen. In een conversiebestand worden, per vordering, het oude én het nieuwe registratienummer vastgelegd, alsmede een aantal aanvullende gegevens (zie ook de toelichting hierop in hoofdstuk 5).

Diverse softwarepakketten bieden berichtgevers de mogelijkheid om een conversiebestand op geautomatiseerde wijze aan te maken.

Laatste aanlevering van een vordering

Het gaat hier om de aanlevering van gegevens als de schuld geheel is tenietgedaan.

In de maand waarin de schuld geheel is tenietgedaan wordt kenmerk 'Status van de vordering' gevuld met code 53 (definitief buiten invordering gesteld) of code 54 (schuld geheel afgelost). In de daaropvolgende maand zijn er twee mogelijkheden, afhankelijk van het beleid van de berichtgever. De beschrijving van deze mogelijkheden is opgenomen in hoofdstuk 4 onder de toelichting op code 54 van kenmerk 'Status van de vordering'.

2.3 Voorschriften registratie van gegevens

Wijziging van kenmerken gedurende de verslagmaand

De waarde van een aantal kenmerken kan in de loop van de tijd wijzigen. Voorbeelden hiervan zijn de kenmerken 'Saldo van de schuld', 'Hoogte van het correctiebedrag', 'Status van de vordering', 'Totaal ontvangen bedrag' en de 'Soort sanctie'. De inhoud van het kenmerk geeft de situatie weer op de laatste dag van de verslagmaand of op de dag dat de vordering is afgeboekt/afgelost.

Verplichte of optionele levering van gegevens

Afhankelijk van het kenmerk en de soort uitkering is opname van gegevens in het XML-bestand 'verplicht', 'optioneel' of worden over het kenmerk geen gegevens opgenomen. Welke situatie van toepassing is, is in hoofdstuk 4 per kenmerk aangegeven.

In hoofdstuk 6 'Technische gegevensbeschrijving' wordt dit schematisch weergegeven.

Negatieve bedragen

Het komt voor dat debiteuren recht hebben op teruggave van geld of een vermindering van het schuldbedrag van de vordering omdat het bedrag van de vordering is bijgesteld. In dergelijke gevallen kunnen negatieve bedragen worden ingevuld bij kenmerk 'Hoogte van het correctiebedrag', kenmerk 'Saldo van de schuld' en kenmerk 'Totaal ontvangen bedrag'.

Negatieve bedragen worden voorafgegaan door een 'min'-teken.

Aanpassing hoogte beginschuld

Het CBS ontvangt van berichtgevers maandbestanden met daarin vorderingen met bijbehorende beginschuld. In sommige gevallen betreft het echter vorderingen met een beginschuld van nul euro. In die gevallen kan de beginschuld eenmalig worden gemuteerd. Dit betekent dat kenmerk 'Hoogte beginschuld' door de berichtgever wordt gemuteerd op het moment dat de schuldhoogte definitief is vastgesteld. Hieraan is geen tijdslimiet gesteld, maar het CBS zal vorderingen die langer dan 3 maanden met een beginschuld van nul euro worden aangeleverd, in een aantal gevallen voorleggen aan de berichtgever.

3 Overzicht kenmerken BDBS

Hieronder staan de kenmerken van het aan te leveren BDBS-bestand beschreven. Bij ieder kenmerk wordt het bereik aangegeven waaraan een waarde van het desbetreffende kenmerk moet voldoen.

Let op: Met [jjjj] wordt bedoeld:	de 4-cijferige aanduiding voor het jaar
Met [mm] wordt bedoeld:	de 2-cijferige aanduiding van de maand
Met [jjjjmddd] wordt bedoeld:	een datumaanduiding waarbij de eerste 4 posities het jaar aanduiden, de 5e en 6e positie de maand, en de 7e en 8e positie de dag van de maand
Met [ab] wordt bedoeld:	een tekstwaarde van 2 posities
Met [12] wordt bedoeld:	een numerieke waarde van 2 posities
Met (abcde) wordt bedoeld:	een tekstwaarde van minimaal 1 en maximaal 5 posities
Met ab wordt bedoeld:	exact de letters 'ab'
Met 12 wordt bedoeld:	exact de waarde '12'
Met [a1234] wordt bedoeld:	een plus- of minteken op de eerste positie gevolgd door numerieke waarden op de posities 2 t/m 5.

GEGEVENS LEVERING

1	STATISTIEKJAAR	[jjjj]
2	STATISTIEKMAAND	[mm]
3	STATISTIEKCODE	06
4	BERICHTGEVERCODE	[1234]
5	GEMEENTECODE CBS-gemeentecode	[1234]
6	NAAM SOFTWAREPAKKET Socrates (WiGo4It) Suites voor het Sociaal Domein (Centric) CiVision Samenlevingszaken (PinkRoccade) AIO (Sociale Verzekeringsbank) X-Works (Blinqt) Ander pakket	soc ssd sam aio xws and
7	RELEASE-/VERSIENUMMER SOFTWAREPAKKET	(abcdefghijkl)

GEGEVENS VORDERING

8	REGISTRATIENUMMER VORDERING	(abcdefghijklmno)
9	DATUM BESLUIT/BESCHIKKING	[jjjjmddd]
10	AARD UITKERING algemene bijstand (inclusief de AIO) bijzondere bijstand WIJ IOAW IOAZ WWIK ABW/RWW Bbz levensonderhoud (inclusief Tozo) Bbz bijzondere bijstand	01 02 03 11 12 13 14 15 16

Bbz bedrijfskapitaal (inclusief Tozo)	20
studietoelage	21
11 ONTSTAANSGROND VORDERING	
<i>Vorderingen beschikt vanaf 01-01-2013</i>	
overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen witte inkomsten	51
overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen zwarte inkomsten	52
overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen vermogen en of inkomsten uit vermogen	53
overtreding inlichtingenplicht: onjuiste opgave woonadres	54
overtreding inlichtingenplicht: onjuiste opgave samenstelling huishouden	55
andere overtreding inlichtingenplicht	56
onverschuldigde betaling	57
boete wegens overtreding inlichtingenplicht met benadelingsbedrag	58
boete wegens overtreding inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag	59
lening	60
krediethypotheek	61
verhaal op onderhoudsplichtige voor kind	62
verhaal op onderhoudsplichtige voor ex-partner	63
incassokosten	64
overig	65
<i>Vorderingen beschikt vóór 01-01-2013</i>	
onverschuldigd betaald verwijtbaar	81
onverschuldigd betaald niet verwijtbaar	82
lening	83
krediethypotheek	34
alimentatie/onderhoudsbijdrage kind, (ex)partner	21
rente en incassokosten	84
overig	85
12 DUUR VORDERING	
12a. begindatum	[jjjjmmdd]
12b. einddatum	[jjjjmmdd]

GEGEVENS VERLOOP VORDERING

13 HOOGTE BEGINSCHULD	[123456]
14 REDEN CORRECTIE OP SCHULDBEDRAG	
brutering	01
rentekosten	02
uitspraak na bezwaar/beroep/hoger beroep	03
overige periodieke toevoeging	04
omzetting naar bijstand om niet	10
afboeken oninbaar bedrag	11
kwijtschelding	12
schuldsanering	13
overige correcties	99
15 HOOGTE VAN HET CORRECTIEBEDRAG	[a123456]
16 STATUS VAN DE VORDERING	
lopende aflossing	51
tijdelijk geen invordering	52
definitief buiten invordering gesteld	53
schuld geheel afgelost	54
niet van toepassing	99

17 SALDO VAN DE SCHULD [a123456]

GEGEVENS ONTVANGSTEN

18 TOTAAL ONTVANGEN BEDRAG [a123456]

GEGEVENS UITKERINGSONTVANGER (alleen in te vullen voor onderhoudsbijdrage)

19 BURGERSERVICENUMMER UITKERINGSONTVANGER [123456789]

GEGEVENS BOETE (invullen voor boetevorderingen vanwege overtreding van de inlichtingenplicht, ontstaansgrond 58 en 59)

20 RECIDIVE
ja 1
nee 2

21 HOOGTE BESTUURLIJKE BOETE
Indeling: Nieuwe Fraudewet m.i.v. 2017
aantoonbare opzet 4
grove schuld 5
normale verwijtbaarheid 6
verminderde verwijtbaarheid 7

Indeling: Oude Fraudewet 2013
100 % benadelingsbedrag 1
150 % benadelingsbedrag (recidive) 2
verlaagd wegens verminderde verwijtbaarheid 3

GEGEVENS SANCTIE (invullen bij overtreding inlichtingenplicht, ontstaansgrond 51 - 56)

22 SOORT SANCTIE
geen sanctie 1
nog in behandeling bij gemeente 2
bestuurlijke boete 3
aangifte gedaan bij justitie 4

23 PARKETNUMMER (abcdefghijklmno)

GEGEVENS AANSPRAKELIJKEN (invullen voor alle hoofdelijk aansprakelijken)

24 BURGERSERVICENUMMER DEBITEUR [123456789]
onbekend 999999999

25 GEBOORTEDATUM DEBITEUR [jjjjmmdd]

26 GESLACHT DEBITEUR
man 1
vrouw 2
anders/onbekend 3

GEGEVENS UITKERINGSADMINISTRATIE

27 REGISTRATIENUMMER UITKERING (abcdefghijklmno)
niet beschikbaar 999999999999999

4 Toelichting kenmerken BDBS

GEGEVENS LEVERING

1 STATISTIEKJAAR

[jjjj]

Het kenmerk wordt gevuld met het jaar van de periode waarop de berichtgeving betrekking heeft.

2 STATISTIEKMAAND

[mm]

Iedere levering heeft betrekking op een bepaalde verslagmaand. Dit is altijd een kalendermaand. Ingevuld wordt de numerieke aanduiding (maandnummer) van de maand waarop de berichtgeving betrekking heeft.

3 STATISTIEKCODE

06

De statistiekcode identificeert de statistiek. Voor de BDBS wordt de waarde 06 ingevuld.

4 BERICHTGEVERCODE

[1234]

De berichtgevercode is de 4-cijferige code waarmee de berichtgever uniek wordt geïdentificeerd. Een berichtgever is iedere specifieke instantie die uitvoering geeft aan én de administratie voert voor één of meer wetten of regelingen waar de gemeente (eind)verantwoordelijk voor is. Als een (centrum)gemeente de aanlevering doet wordt hier de gemeentecode van de (centrum)gemeente ingevuld.

Indien een andere instantie berichtgever is, wordt de berichtgevercode gevuld met de code die het CBS voor dit doel heeft verstrekt aan die instantie. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) is berichtgever in verband met de verstrekking van statistische gegevens over de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO).

5 GEMEENTECODE

[1234]

Voor de gemeentecode wordt de nummering aangehouden van de CBS-codelijst Nederlandse Gemeenten. Ingevuld wordt de gemeentecode van de gemeente waar de vordering van de debiteur is ontstaan en waar de debiteur op dat moment als inwoner is ingeschreven. Als de debiteur verhuist blijft de vordering bij de gemeente waar deze is ontstaan.

6 NAAM SOFTWAREPAKKET

Socrates (WiGo4It)	soc
Suites voor het Sociaal Domein (Centric)	ssd
CiVision Samenlevingszaken (PinkRoccade)	sam
AIO (Sociale Verzekeringsbank)	aio
X-Works (Blinqt)	xws
Ander pakket	and

Bij dit kenmerk wordt met een afkorting het pakket aangegeven waarin de gegevens voor deze statistiek zijn geregistreerd en waarmee de levering voor het CBS is aangemaakt.

Als een softwarepakket in gebruik is genomen, waarvoor nog geen afkorting ter identificatie is afgesproken, dient de berichtgever daarover contact op te nemen met het CBS. Er wordt dan een code voor het nieuwe softwarepakket toegevoegd. Totdat een nieuwe code is toegewezen kan tijdelijk 'and' (Ander pakket) worden gebruikt.

7 RELEASE-/VERSIENUMMER SOFTWAREPAKKET

(abcdefghijkl)

Het release/versienummer van het softwarepakket. Het release/versienummer wordt geleverd als een tekstwaarde van minimaal 1 en maximaal 12 posities.

GEGEVENS VORDERING

8 REGISTRATIENUMMER VORDERING

(abcdefghijklmno)

Het registratienummer identificeert binnen de administratie van de berichtgever een specifieke vordering. Een debiteur kan tegelijkertijd meerdere vorderingen hebben, en dus ook meerdere registratienummers. Daarnaast kan een vordering op meerdere debiteuren betrekking hebben (in het geval van meerdere hoofdelijk aansprakelijken).

Het registratienummer van een unieke vordering wordt geleverd als een tekstwaarde van minimaal 1 en maximaal 15 posities. Met het registratienummer kan de gemeente een vordering terugvinden in de administratie. Dit is bijvoorbeeld nodig bij een terugkoppeling over de kwaliteit.

Het registratienummer, in combinatie met het Burgerservicenummer (BSN) van de persoon, wordt tevens gebruikt als 'sleutel' waarmee, per berichtgever, de vordering door middel van koppeling van maand op maand wordt gevolgd.

Registratienummers van bestaande vorderingen kunnen wijzigen, bijvoorbeeld als gevolg van het overgaan op een ander softwarepakket of een gemeentelijke herindeling. Bij wijziging van de registratienummers kan het CBS de vorderingen niet meer volgen in de tijd. Wanneer de berichtgever in deze gevallen een conversiebestand aan het CBS levert, wordt dit probleem verholpen. Nadere informatie over de benodigde inhoud van het conversiebestand treft u in hoofdstuk 5.

9 DATUM BESLUIT/BESCHIKKING

[jjjjmdd]

Onder datum besluit wordt de datum verstaan waarop het besluit of de beschikking van de berichtgever aan betrokkene(n) is bekendgemaakt. Eventuele opschortingen naar aanleiding van bijvoorbeeld gerechtelijke procedures leiden niet tot aanpassing van deze datum.

- Het kenmerk 'Datum besluit' wordt ook gevuld als er sprake is van een verstrekte geldlening. Datum besluit staat dan voor de datum waarop aan de debiteur bekend is gemaakt dat er een vordering is ontstaan. Dat zal bij leningen in de meeste gevallen de datum van het toekenningsbesluit van de lening zijn.
- Als er sprake is van onverschuldigde betaling of van overtreding van de inlichtingenplicht dan is het de datum van het terugvorderingsbesluit.
- Bij een krediethypotheek is het de datum van het vaststellingsbesluit voor de krediethypotheek.
- Waar het een onderhoudsbijdrage betreft dient de datum te worden aangehouden waarop aan de onderhoudsplichtige middels een besluit diens verplichting ten opzichte van de gemeente is opgelegd.

De datum van het besluit kan gelijk zijn aan of liggen voor de laatste dag van de verslagmaand.

Als er in de loop van de tijd meerdere besluiten genomen worden met betrekking tot één vordering, blijft altijd de datum van het eerste besluit van kracht.

10 AARD UITKERING

algemene bijstand (inclusief de AIO)	01
bijzondere bijstand	02
WIJ	03
IOAW	11
IOAZ	12
WWIK	13
ABW/RWW	14
Bbz levensonderhoud (inclusief Tozo)	15
Bbz bijzondere bijstand	16
Bbz bedrijfskapitaal (inclusief Tozo)	20
studietoeslag	21

In dit kenmerk wordt aangegeven op welke wet of regeling de vordering betrekking heeft.

Bijzondere bijstand wordt verstrekt op grond van de Participatiewet. Een vordering met betrekking tot bijzondere bijstand aan een zelfstandige wordt bij voorkeur opgegeven met code 02 'Bijzondere bijstand'. Is echter sprake van (de keuze voor) registratie van deze vordering onder het Bbz dan kan dit worden aangegeven met code 16 'Bbz bijzondere bijstand'.

Bbz levensonderhoud verstrekt tussen 1 oktober 2021 en 1 april 2022 (onder de tijdelijk versoepelde Bbz regeling), wordt opgegeven met code 15 'Bbz levensonderhoud (inclusief Tozo)'. Ook (terug)vordering op de Tozo wordt opgegeven onder het Bbz.

Bbz bedrijfskapitaal verstrekt vanaf 1 januari 2020 (datum waarop het ontstaan van de vordering aan debiteur bekend is gemaakt) wordt opgegeven met code 20 'Bbz bedrijfskapitaal (inclusief Tozo)'. Dit geldt ook als de aanvraag voor bedrijfskapitaal al voor het jaar 2020 plaats had. Onder Bbz bedrijfskapitaal valt zowel het bedrijfskapitaal als de rentedragende lening, het bedrijfskapitaal om niet en het voorbereidingskrediet voor startende zelfstandigen.

Bbz bedrijfskapitaal verstrekt vanaf 2013 tot en met 2019 werd opgegeven met code 16 'Bbz bijzondere bijstand' én behoudt deze code. Heeft de vordering betrekking op Bbz bedrijfskapitaal verstrekt vóór 2013 dan blijft Aard uitkering code 02 'bijzondere bijstand' van toepassing.

Met ingang van 1 april 2022 is de individuele studietoeslag (IST) als vorm van bijzondere bijstand opgevolgd door de 'studietoeslag' in de vorm van een aparte regeling onder de Participatiewet. Vorderingen ontstaan op grond van de studietoeslag worden opgegeven met code 21 'studietoeslag'.

11 ONTSTAANSGROND VORDERING

<i>Vorderingen beschikt vanaf 01-01-2013</i>	
overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen witte inkomsten	51
overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen zwarte inkomsten	52
overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen vermogen en of inkomsten uit vermogen	53
overtreding inlichtingenplicht: onjuiste opgave woonadres	54
overtreding inlichtingenplicht: onjuiste opgave samenstelling huishouden	55
andere overtreding inlichtingenplicht	56
onverschuldigde betaling	57
boete wegens overtreding inlichtingenplicht met benadelingsbedrag	58
boete wegens overtreding inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag	59
lening	60
krediethypotheek	61
verhaal op onderhoudsplichtige voor kind	62
verhaal op onderhoudsplichtige voor (ex-)partner	63
incassokosten	64
overig	65

<i>Vorderingen (beschikt) vóór 01-01-2013</i>	
onverschuldigd betaald verwijtbaar	81
onverschuldigd betaald niet verwijtbaar	82
lening	83
krediethypotheek	34
verhaal op onderhoudsplichtige voor kind of (ex-)partner	21
rente en incassokosten	84
overig	85

Bij het kenmerk 'Ontstaansgrond vordering' is onderscheid gemaakt tussen vorderingen die zijn beschikt vóór 1 januari 2013 en vorderingen die zijn beschikt vanaf 1 januari 2013.

Bij de ontstaansgrond kan slechts één code van toepassing zijn. Als er sprake is van meerdere vorderingen worden deze in evenzoveel records weergegeven. Als in het besluit tot vordering meerdere ontstaansgronden worden aangegeven, wordt voor de statistiek alleen de code voor de primaire, in de beschikking weergegeven grond vermeld.

Procedure bij wijziging van ontstaansgrond

Waardes in het kenmerk 'Ontstaansgrond vordering' worden nooit gemuteerd. In de praktijk kan een wijziging van ontstaansgrond wel voorkomen, bijvoorbeeld bij niet tijdige aflossing van een geldlening, waardoor het gehele resterende bedrag kan worden teruggevorderd. In zulke gevallen dient de oorspronkelijke vordering te worden afgeboekt en een nieuwe vordering te worden aangemaakt. Het nieuwe vorderingsrecord wordt gevuld met code 57 (onverschuldigde betaling) bij een vordering die vanaf 1 januari 2013 is beschikt en gevuld met code 82 (onverschuldigd betaald niet verwijtbaar) bij een vordering met een beschikingsdatum vóór 1 januari 2013. Bij de afgeboekte vordering krijgt kenmerk 16 'Status van de vordering' code 53 (definitief buiten invordering gesteld).

Vorderingen beschikt met ingang van 1 januari 2013

51, 52, 53, 54, 55, 56 Overtreding inlichtingenplicht

Het gaat hier om de situatie waarbij is aangetoond dat de inlichtingenplicht niet is nagekomen en de uitkerende instantie ten onrechte heeft uitbetaald.

In de sociale zekerheid is overtreding van de inlichtingenplicht direct verbonden met de voorwaarden voor het recht op uitkering. De cliënt dient het uitkeringsorgaan te informeren over veranderingen in zijn situatie waarvan hij redelijkerwijs kan begrijpen dat die van invloed kunnen zijn op recht, hoogte of duur van de uitkering. Er is sprake van uitkeringsovertreding als een verwijtbare overtreding van deze verplichting resulteert in onverschuldigde betaling van de uitkering. Veel voorkomende vormen van overtredingen zijn het niet melden van betaald werk naast de uitkering, van verandering in de leefsituatie of van vermogen of bezittingen. Het gaat in de BDBS alleen om overtredingen die zijn ontstaan vanuit bijstandsregelingen.

Iedere geconstateerde overtreding met betrekking tot de inlichtingenplicht moet dus worden aangeleverd, **ongeacht wie** deze heeft geconstateerd, **ongeacht hoe** deze is geconstateerd, en **ongeacht** de hoogte van het bedrag.

Op grond van de omschrijving kan dat bedrag geen nul zijn. Dan is er immers geen sprake van een 'onverschuldigde betaling van de uitkering'. De gemeente moet financieel zijn benadeeld door de overtreding. Een zogenaamde "Aanvraag zonder verstrekking van een uitkering" is dus geen overtreding en moet daarom niet worden geregistreerd in de BDBS.

Verwijtbaarheid

Wanneer een belanghebbende niet alle voor de uitkering van belang zijnde inlichtingen heeft verstrekt, waarvan hij redelijkerwijs kon begrijpen dat die van belang waren voor de uitkering, is dat in principe altijd verwijtbaar. In die gevallen waarin de gemeente vaststelt dat het een niet-verwijtbare gedraging betreft, dient de vordering te worden aangeleverd onder code 57 (onverschuldigde betaling). Aangezien het voor het niet voldoen aan de inlichtingenplicht al vereist is dat de uitkeringsontvanger *redelijkerwijs had kunnen weten* dat deze inlichtingen verstrekt dienden te worden, is het niet voldoen aan de inlichtingenplicht in zo goed als alle gevallen verwijtbaar.

Toelichting op de codes

51 *overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen witte inkomsten*

52 *overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen zwarte inkomsten*

Er is sprake van witte (code 51) of zwarte (code 52) inkomsten als door degene die deze heeft verzwegen tegen betaling een arbeidsprestatie is geleverd of indien sprake is van andere verzwegen ontvangen gelden.

Tot de witte inkomsten behoren de inkomsten waarover sociale premies en loon- of inkomstenbelasting zijn betaald. Ook inkomsten zoals alimentatie of studiefinanciering vallen onder witte inkomsten.

Zwarte inkomsten zijn de inkomsten waarover geen sociale premies en loon- of inkomstenbelasting zijn betaald. Ook het niet melden van ontvangen gelden zoals kasstoringen of giften, inkomsten uit onderhuur en hennepeteelt vallen onder zwarte inkomsten (code 52).

53 *overtreding inlichtingenplicht: verzwijgen vermogen en of inkomsten uit vermogen*

Tot deze code behoren overtredingen wegens het verzwijgen van vermogen of inkomsten uit vermogen in het binnen- of buitenland. Ook het verzwijgen van een spaarrekening en bezittingen zoals een voertuig, vallen onder code 53.

54 *overtreding inlichtingenplicht: onjuiste opgave woonadres*

Tot deze code wordt de situatie gerekend waarbij de betrokkene in een andere gemeente bleek te wonen dan de gemeente die de bijstand verstreekte of als de woonsituatie onbekend is. Ook het niet (tijdig) melden van detentie of verblijf in het buitenland zonder vermelding of toestemming valt onder code 54.

55 *overtreding inlichtingenplicht: onjuiste opgave samenstelling huishouden*

Onder deze code valt bijvoorbeeld het niet opgeven van een partner.

56 *andere overtreding inlichtingenplicht*

Voor code 56 kan worden gekozen als bovenstaande codes (51-55) niet volstaan.

Voorbeelden van overtredingen die tot deze overige categorie behoren zijn:

- het niet tijdig melden van een studie;
- het niet doorgeven van einde bewindvoering;
- geen verantwoording voor besteding bijzondere bijstand; en
- intrekking van de verblijfstitel.

Een ander voorbeeld van een dergelijke overtreding is het niet verstrekken van inlichtingen of niet komen opdagen op afspraken, waardoor het recht op bijstand niet kan worden vastgesteld.

Indien echter duidelijkheid bestaat over de aard van de inlichtingen, dient voor één van bovenstaande codes (51-55) gekozen te worden. Wanneer het bijvoorbeeld gaat om specifieke inlichtingen die betrekking hebben op witte (arbeidsovereenkomsten, loonstroken) of zwarte inkomsten (bankafschriften), kan voor code 51 of 52 worden gekozen.

57 *onverschuldigde betaling; niet verwijtbaar aan persoon*

Code 57 is van toepassing als:

- a) er te veel verstrekte uitkering wordt teruggevorderd nadat is geconstateerd dat er, gezien de geldende uitkeringsnorm, een te hoog bedrag is uitbetaald. De uitkeringsontvanger heeft geen onjuiste gegevens verstrekt;
- b) er te veel verstrekte uitkering wordt teruggevorderd nadat is geconstateerd dat er, gezien de geldende uitkeringsnorm, een te hoog bedrag is uitbetaald. De uitkeringsontvanger heeft hierover onjuiste gegevens verstrekt maar dit is door de gemeente niet verwijtbaar bevonden;
- c) er ten onrechte een voorschot is verstrekt en deze wordt teruggevorderd omdat naderhand blijkt dat middelen ter beschikking zijn gekomen aan de uitkeringsontvanger(s) én de uitkeringsontvanger heeft hierover tijdig volledig en juiste informatie verstrekt;
- d) de betalingsverplichting bij bijstand in de vorm van een borgtocht niet of niet behoorlijk is nagekomen en een bedrag wordt teruggevorderd.

58 *boete wegens overtreding inlichtingenplicht met benadelingsbedrag*

Code 58 geldt voor de situatie dat er een boete is opgelegd vanwege overtreding van de inlichtingenplicht **met** een benadelingsbedrag tot gevolg. Is sprake van een benadelingsbedrag dan dienen de begindatum en de einddatum van de boetevordering (kenmerk 12 'Duur vordering') overeen te komen met de begindatum en einddatum van de vordering waarbij sprake is van een benadelingsbedrag (ontstaansgrondcodes 51 - 56). Zie verder de toelichting bij kenmerk 12 'Duur vordering'.

59 *boete wegens overtreding inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag*

Bij code 59 gaat het om de situatie dat er een boete is opgelegd vanwege overtreding van de inlichtingenplicht **zonder** dat daarbij sprake was van een benadelingsbedrag. Dit is bijvoorbeeld van toepassing indien in de 2 jaar voorafgaand aan de overtreding een tweede waarschuwing voor dezelfde gedraging werd geconstateerd, bij zeer late melding ervan of als onverantwoord gedrag tot de overtreding heeft geleid. Of de boete het gevolg is van recidive wordt opgegeven in kenmerk 20 'Recidive' (gegevens boete). De begindatum en de einddatum van de boetevordering (kenmerk 12 'Duur vordering') dient gelijk te zijn als de datum van beschikking.

60 *lening*

Hieronder vallen vorderingen vanwege:

- a) een lening voor duurzame gebruiksgoederen;
- b) een lening voor bedrijfskapitaal voor zelfstandigen (inclusief de Tozo-lening voor bedrijfskapitaal);
- c) een lening voor levensonderhoud voor zelfstandigen (inclusief versoepeld Bbz);
- d) een lening ter overbrugging van de ontvangst van toereikende middelen;
- e) een lening bij ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid;
- f) een lening voor het betalen van een waarborgsom;
- g) een lening voor het aflossen van een schuldenlast.

Geldleningen als gevolg van een wijziging in de betaaldatum (als overbrugging aan de cliënt verstrekt) vallen niet onder code 60 maar onder code 65 'overig'. Leningen onder verband van krediethypotheek vallen onder code 61 'krediethypotheek'.

61 *krediethypotheek*

Deze code heeft betrekking op vorderingen vanwege verstrekking van bijstand onder verband van krediethypotheek. Hiermee wordt de overwaarde van de woning als onderpand voor leenbijstand gebruikt.

62 *verhaal op onderhoudsplichtige voor kind*

Vordering in verband met verhaal op onderhoudsplichtige ten behoeve van een kind.

Bij deze code betreft het de situatie waarin een onderhoudsplichtige na de scheiding van de ex-partner geen alimentatie ontvangt voor zijn of haar kind(eren) waardoor de gemeente een hogere bijstandsuitkering moet toekennen én waarbij de gemeente dit verschil verhaalt op de ex-partner.

63 *verhaal op onderhoudsplichtige ex-partner*

Vordering in verband met verhaal op onderhoudsplichtige ten behoeve van een (ex-)partner.

Bij deze code betreft het de situatie waarin een onderhoudsplichtige na de scheiding van de ex-partner geen partneralimentatie ontvangt waardoor de gemeente een hogere bijstandsuitkering moet toekennen én waarbij de gemeente dit verschil verhaalt op de ex-partner.

64 *incassokosten*

Incassokosten dienen geboekt te worden op een **nieuwe** vordering, door invulling van kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering' met code 64. De aard uitkering van de nieuwe vordering m.b.t. de incassokosten dient gelijk te zijn aan de aard uitkering van de bijbehorende lopende vordering.

65 *overig*

Onder deze code vallen de volgende vorderingen:

- a) verhaal bij nalatenschap, schenking;
- b) overige vorderingen die niet in te delen zijn in de voorgaande categorieën.

Rentekosten vallen niet onder overig. Rentekosten dienen te worden geboekt op de **bestaande** vordering, zodat het ontstaan van onnodige 'nieuwe' vorderingen en de bijbehorende ruis in de statistiek wordt voorkomen.

Vorderingen beschikt vóór 1 januari 2013

- 81 onverschuldigd betaald verwijtbaar
- 82 onverschuldigd betaald niet verwijtbaar
- 83 lening
- 34 krediethypotheek
- 21 verhaal op onderhoudsplichtige voor kind of (ex)partner
- 84 rente en incassokosten
- 85 overig

12 DUUR VORDERING

begindatum vordering	[jjjjmdd]
einddatum vordering	[jjjjmdd]

De begin- en einddatum van de vordering wordt in de volgende situaties als volgt opgegeven:

- a) *Vorderingen wegens overtreding van de inlichtingenplicht.* De begin- en einddatum betreft de periode waarover ten onrechte is uitgekeerd en waarover wordt teruggevorderd. Het komt voor dat deze vorderingen om belastingtechnische redenen worden gesplitst.
- b) *De boetevordering wegens overtreding van de inlichtingenplicht met benadelingsbedrag.* De begin- en einddatum betreft de periode van de overtreding waarover de boete is opgelegd. Het gaat hier dus om de periode waarover ten onrechte is uitgekeerd. Daarmee komen begin- en einddatum van de boetevordering en de bijbehorende vordering wegens overtreding van de inlichtingenplicht overeen.
- c) *De boetevordering wegens overtreding van de inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag.* Deze boete ontstaat bijvoorbeeld als er sprake was van een 2e waarschuwing. De begin- en einddatum van de boetevordering zijn gelijk aan de datum van de beschikking.
- d) Een *lening*, bijvoorbeeld voor de aanschaf van duurzame gebruiksgoederen. Nadat de aanschaf is gedaan, ontvangt de cliënt een vaststellingsbeschikking van de gemeente met het bedrag, ter hoogte van de aanschafprijs, dat door cliënt dient te worden terugbetaald. Zowel bij de begindatum als de einddatum wordt de datum van de beschikking ingevuld.
- e) Bij vorderingen betreffende een *onverschuldigde betaling* kan er sprake zijn van een langere periode waarop de vordering betrekking heeft. In deze situatie dient de begin- en einddatum van die periode vermeld te worden. Als er geen sprake is van een periode wordt bij de duur vordering dezelfde datum van de beschikking gevuld.
- f) In *andere situaties* dient bij begin- én einddatum de datum van de beschikking te worden ingevuld.

GEGEVENS VERLOOP VORDERING

13 HOOGTE BEGINSCHULD

[123456]

In dit kenmerk wordt de oorspronkelijke beginschuld opgegeven. In sommige gevallen wordt een vordering met een beginschuld van nul euro aangeleverd, omdat de hoogte van het bedrag nog niet bekend is. Zodra de beginschuld definitief bekend is wordt de beginschuld gemuteerd door de berichtgever. Aan het muteren is geen tijdslimiet gesteld, maar het CBS zal vorderingen die langer dan 3 maanden met een beginschuld van nul euro worden geleverd terugleggen bij de berichtgever.

Overige mutaties in het schuldbedrag komen tot uiting in kenmerken 17 'Saldo van de schuld' en 15 'Hoogte van het correctiebedrag'.

Bij leenbijstand heeft vaststelling normaal gesproken betrekking op het maximale bedrag waarop de leenbijstand betrekking mag hebben. Daarbij wordt de hoogte beginschuld gezien als de feitelijke schuld nadat de diverse aankopen e.d. zijn verricht. Deze feitelijke schuld is opgenomen in de

vaststellingsbeschikking die aan cliënt wordt toegezonden. De vordering wordt na de beschikking op geboekt.

De hoogte beginschuld wordt met 'nullen' gevuld als de vordering in de loop van tijd wordt opgebouwd zoals bij:

- 'Krediethypotheek' (kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering', code 34 of 61);
- 'Verhaal op onderhoudsplichtige voor kind of ex-partner' (kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering', code 21, 62 of 63); en
- 'Lening' voor levensonderhoud van zelfstandige (kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering', code 60 of 83).

14 REDEN CORRECTIE OP SCHULDBEDRAG

brutering	01
rentekosten	02
uitspraak na bezwaar/beroep/hoger beroep	03
overige periodieke toevoeging	04
omzetting naar bijstand om niet	10
afboeken oninbaar bedrag	11
kwijtschelding	12
schuldsanering	13
overige correcties	99

Voor elke correctie op het oorspronkelijke schuldbedrag in de verslagperiode wordt hier opgegeven wat de reden van correctie was. Dit kenmerk kan dus meerdere keren worden aangeleverd in dezelfde verslagperiode.

Als sprake is van meer dan één dezelfde correctiecode met zowel een positief en een negatief correctiebedrag en het saldo komt hiermee uit op nul euro dan wordt zowel bij de reden correctie als bij de hoogte van het correctiebedrag niets ingevuld.

Code 02 'rentekosten'

Rentekosten dienen te worden geboekt op de **bestaande** vordering, zodat het ontstaan van onnodige 'nieuwe' vorderingen en de bijbehorende ruis in de statistiek wordt voorkomen.

Code 04 'overige periodieke toevoeging'

Deze code wordt gebruikt als een schuld periodiek wordt verhoogd. Voorbeelden hiervan zijn verhaalsvorderingen, leningen in het kader van Bbz levensonderhoud en de krediethypotheek.

Code 10 'omzetting naar bijstand om niet'

Omzetting naar bijstand om niet is van toepassing als een Bbz bedrijfskapitaal of uitkering levensonderhoud wordt omgezet naar een bijstand om niet-verstreking, waardoor de schuld naar beneden wordt bijgesteld of wordt afgeboekt.

Code 11 'afboeken oninbaar bedrag'

Afboeking oninbaar bedrag is van toepassing als de openstaande schuld niet meer kan worden geïnd. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de langstlevende hoofdaansprakelijke is overleden of wanneer gedurende 5 jaar niets is afgelost en het adres onbekend is of de hoofdaansprakelijke(n) naar het buitenland is/zijn verhuisd.

Code 12 'kwijtschelding'

Kwijtschelding is van toepassing als de gemeente heeft besloten de openstaande schuld kwijt te schelden. Dit kan het geval zijn als de klant gedurende 3, 5 of 10 jaar aan zijn/haar aflossingsverplichting heeft voldaan. Deze code is eveneens van toepassing in kader van de kinderopvangtoeslag affaire. Kwijtschelding in het kader van schuldsanering valt onder code 13 (zie hieronder).

Code 13 'schuldsanering'

Schuldsanering is van toepassing als in het kader van een schuldsanering wordt besloten de schuld van de vordering te verlagen of kwijt te schelden.

Informatie over de reden correctie op schuldbedrag wordt alleen geleverd als in de verslagmaand daadwerkelijk sprake was van een correctie. Was er geen correctie op het schuldbedrag, dan worden over de reden van correctie op het schuldbedrag geen gegevens opgenomen in het XML-bestand.

15 HOOGTE VAN HET CORRECTIEBEDRAG

[a123456]

Voor iedere correctie wordt het correctiebedrag vermeld, afgerond in hele euro's, waaraan voorafgaand een plus- of minteken wordt geplaatst om aan te geven of er sprake is van een positieve, dan wel een negatieve correctie. Als er vier verschillende correcties zijn in de verslagperiode, moeten kenmerken 15 'Hoogte van het correctiebedrag' en 14 'Reden correctie op schuldbedrag' dus viermaal worden ingevuld en aangeleverd. De volgorde van het bedrag van correctie en de reden van correctie moeten gelijk zijn. Het eerste correctiebedrag dat wordt opgegeven hoort dus bij de eerste reden van correctie.

Informatie over de hoogte van het correctiebedrag wordt alleen geleverd als in de verslagmaand daadwerkelijk sprake was van een correctie. Was er geen correctie op het schuldbedrag, dan worden over de hoogte van het correctiebedrag geen gegevens opgenomen in het XML-bestand.

16 STATUS VAN DE VORDERING

lopende aflossing	51
tijdelijk geen invordering	52
definitief buiten invordering gesteld	53
schuld geheel afgelost	54
niet van toepassing	99

In dit kenmerk wordt aangegeven in welke fase het vorderingsproces zich bevindt op de laatste dag van de verslagmaand of op de dag dat de vordering is afgeboekt/afgelost.

51 *lopende aflossing*

Er wordt afgelost op de vordering.

52 *tijdelijk geen invordering*

Er wordt tijdelijk niet op de vordering afgelost, waarbij het bijvoorbeeld kan gaan om:

- het ontbreken van aflossingscapaciteit vanwege onvoldoende inkomsten;
- het leggen van de prioriteit bij een andere vordering van debiteur;
- het lopen van een gerechtelijke procedure omdat debiteur bezwaar heeft gemaakt of in beroep is gegaan tegen het besluit tot vordering;
- het lopen van een schuldsanering.

53 *definitief buiten invordering gesteld*

Er wordt niet meer afgelost op de vordering en dat zal ook niet meer gebeuren. Toch is de schuld niet volledig afgelost. Er kunnen diverse redenen zijn om vorderingen definitief buiten invordering te stellen, bijvoorbeeld:

- er is voldaan aan de opgelegde betaalverplichting;
- beëindiging van een schuldsanering;
- de restschuld is afgekocht;
- ontbreken van aflossingscapaciteit;
- de verblijfplaats is onbekend;
- verblijf in het buitenland;
- de debiteur is overleden;
- een afboeking van een kruimelbedrag;
- bedrag is kwijtgescholden (bijv. in verband met kinderopvangtoeslag affaire).

54 *schuld geheel afgelost*

De schuld is geheel afgelost.

Wanneer een vordering code 53 (definitief buiten invordering gesteld) of code 54 (schuld geheel afgelost) heeft gekregen dan zijn er twee mogelijkheden voor het volgende bestand:

1. de vordering komt niet meer voor in het volgende bestand; of
2. de vordering komt wel voor in het volgende bestand en kenmerk 'Status van de vordering' krijgt code 99 (niet van toepassing). De vordering kan dan nog maximaal één maand worden aangeleverd. Dit is het geval als er voor deze vordering binnen één maand nabetalingen of mutaties zijn te verwachten. Zijn er geen nabetalingen of mutaties dan wordt de vordering, na éénmalige levering met code 99, niet meer aangeleverd.

99 niet van toepassing

De status 'niet van toepassing' wordt ingevuld als een vordering geheel teniet is gedaan, maar nog wel aan het CBS wordt aangeleverd.

17 SALDO VAN DE SCHULD

[a123456]

Dit kenmerk wordt gevuld met het nog resterende bedrag aan schuld op de desbetreffende vordering op de laatste dag van de kalendermaand. Dit is de beginschuld, in de tijd aangepast voor mogelijke correcties en verminderd met de ontvangen aflossingen.

Bij aflossingen van geldleningen gaat het om het bedrag dat resteert nadat tijdens de verslagmaand binnengekomen ontvangsten zijn verwerkt. Het saldo kan negatief zijn, wat wordt aangegeven met een minteken.

Bij afronding van bedragen wordt rekening gehouden met de richtlijn zoals opgenomen in hoofdstuk 6. Een resterend bedrag aan schuld wordt vermeld in hele euro's. Bedragen in centen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde hele bedrag, met uitzondering van de volgende bedragen:

- Bedragen tussen € 0 en € 1 worden afgerond naar € 1.
- Bedragen tussen - € 1 en € 0 worden afgerond naar - € 1.

Uitsluitend het bedrag van precies € 0 wordt geregistreerd als € 0.

GEGEVENS ONTVANGSTEN

18 TOTAAL ONTVANGEN BEDRAG

[a123456]

In dit kenmerk wordt aangegeven welk bedrag gedurende de kalendermaand is ontvangen door de berichtgever, inclusief eventuele overboekingen of restituties. Afhankelijk van de getroffen regeling kan dit ook een eenmalig bedrag betreffen. Als per vordering meerdere bedragen zijn ontvangen, dienen deze getotaliseerd te worden.

Als een persoon geld aflost op de schuld zijn dit positieve inkomsten voor de gemeente die met een '+' moet worden aangegeven. Als een persoon geld ontvangt van de gemeente, bijvoorbeeld een terugbetaling vanwege te veel aflossing, dan zijn dat negatieve ontvangsten voor de gemeente en wordt dit met een '-' aangegeven. Correcties op het schuldbedrag worden aangegeven onder kenmerk 15 'Hoogte van het correctiebedrag'.

Informatie over het totaal ontvangen bedrag wordt alleen geleverd als in de verslagmaand daadwerkelijk sprake was van een 'ontvangen bedrag'. Heeft de berichtgever geen bedrag ontvangen en was ook terugbetaling niet van toepassing, dan worden over het totaal ontvangen bedrag geen gegevens opgenomen in het XML-bestand.

GEGEVENS UITKERINGSONTVANGER (alleen in te vullen voor onderhoudsbijdrage)

19 BURGERSERVICENUMMER UITKERINGSONTVANGER

[123456789]

Dit kenmerk wordt alleen gevuld in die gevallen waarin de debiteur (kenmerk 24 'BSN debiteur') als onderhoudsplichtige is aangemerkt. Dus alleen als er een vordering is met ontstaansgrond 'onderhoudsbijdrage' (kenmerk 11 'Ontstaansgrondvordering' code 21, 62 of 63). In dit kenmerk wordt dan het BSN van de ontvanger geplaatst. Kenmerk 'BSN uitkeringsontvanger', kan dus nooit gelijk zijn aan kenmerk 'BSN debiteur'.

Is de debiteur niet als onderhoudsplichtige aangemerkt, dan worden over het Burgerservicenummer van de uitkeringsontvanger geen gegevens opgenomen in het XML-bestand.

GEGEVENS BOETE (alleen in te vullen voor boetevorderingen)

20 RECIDIVE

ja	1
nee	2

Als sprake is van een boete wegens overtreding van de inlichtingenplicht met of zonder benadelingsbedrag dan wordt met 'ja' aangegeven dat deze persoon, binnen de recidivetermijn, al eerder een boete wegens overtreding van de inlichtingenplicht opgelegd heeft gekregen. Ook als deze eerdere overtreding, met boete tot gevolg, in een andere gemeente is vastgesteld.

In geval van overtreding van de inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag wordt een eerste keer vaak een waarschuwing gegeven. Een tweede waarschuwing (voor hetzelfde) binnen de recidivetermijn heeft vervolgens een boete tot gevolg. Bij een volgende boete voor overtreding van de inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag is sprake van recidive.

Informatie over recidive wordt alleen geleverd als de gegevens betrekking hebben op een boete wegens overtreding van de inlichtingenplicht. Is dit niet het geval, dan worden over recidive geen gegevens opgenomen in het XML-bestand.

21 HOOGTE BESTUURLIJKE BOETE

<i>Nieuwe Fraudewet 2016</i>	
aantoonbare opzet	4
grove schuld	5
normale verwijtbaarheid	6
verminderde verwijtbaarheid	7
<i>Oude Fraudewet 2013</i>	
100 % benadelingsbedrag	1
150 % benadelingsbedrag (recidive)	2
verlaagd wegens verminderde verwijtbaarheid	3

Overtreding van de inlichtingenplicht kan, afhankelijk van de hoogte van het benadelingsbedrag en rekening houdend met mate van verwijtbaarheid en uitzonderingen zowel een bestuursrechtelijke overtreding opleveren als een strafbaar feit.

Het kenmerk 'Hoogte bestuurlijke boete' geeft in mate van verwijtbaarheid informatie over de hoogte van de bestuurlijke boete op grond van de nieuwe Fraudewet 2016. De mate van verwijtbaarheid, de financiële omstandigheden van betrokkene(n), gemeentelijk beleid en maximering van boetebedragen bepalen uiteindelijk de hoogte van de opgelegde boete en de (periodieke) betaling daarvan. De hoogte van de bestuurlijke boete op grond van de oude Fraudewet 2013 wordt eveneens in dit kenmerk, maar dan met een aparte code, opgegeven.

Informatie over de hoogte van de bestuurlijke boete wordt alleen geleverd als de gegevens betrekking hebben op een boetevordering wegens overtreding van de inlichtingenplicht met of zonder benadelingsbedrag. Is dit niet het geval, dan worden over de hoogte van de bestuurlijke boete geen gegevens opgenomen in het XML-bestand.

Er zijn diverse omstandigheden mogelijk waarbij geen boete maar een waarschuwing kan worden gegeven. Voorbeelden zijn het overtreden van de inlichtingenplicht zonder dat de overtreding heeft geleid tot een benadelingsbedrag of waarbij het benadelingsbedrag niet hoger is dan €150, - of indien sprake is van iemand die zichzelf aanmeldt. Een waarschuwing kan alleen worden opgelegd als betrokkene in de afgelopen twee jaar niet eerder een waarschuwing heeft gehad. Heeft betrokkene al eerder een waarschuwing gehad dan moet een boete worden opgelegd. Ook wanneer een waarschuwing wordt gegeven zal de eventueel te veel betaalde uitkering, ook bij (zeer) kleine bedragen, terugbetaald moeten worden.

Indien een overtreding van de inlichtingenplicht **niet** heeft geleid tot een benadelingsbedrag, en **niet** volstaan wordt met het geven van een schriftelijke waarschuwing, wordt als uitgangspunt een bestuurlijke boete van €150,- vastgesteld, tenzij een afwijkend bedrag noodzakelijk is voor de vaststelling van een evenredige boete. Is deze situatie van toepassing dan wordt dit bij kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering' met code 59 'boete wegens overtreding inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag' vermeld.

4 aantoonbare opzet

Als sprake is van opzet wordt een boete van ten hoogste 100% van het benadelingsbedrag opgelegd. Van opzet is sprake als de belanghebbende de inlichtingenplicht willens en wetens heeft geschonden met de bedoeling een hogere uitkering te verkrijgen of te behouden dan waar recht op bestaat. Er wordt een boete van ten hoogste 150% van het benadelingsbedrag opgelegd indien sprake is van recidive.

5 grove schuld

Er wordt een boete van ten hoogste 75% van het benadelingsbedrag opgelegd indien van grove schuld sprake is. Van grove schuld is sprake als de belanghebbende heeft nagelaten om bepaalde feiten en omstandigheden tijdig, juist en op de voorgeschreven wijze te melden. Tevens staat vast dat de belanghebbende redelijkerwijs had moeten weten dat van een nalatigheid sprake was en dat deze nalatigheid zou leiden of heeft geleid tot het behouden of verkrijgen van een hogere uitkering dan waar recht op bestaat, en in staat geweest is deze nalatigheid te voorkomen of te herstellen en heeft verzuimd dit uit zichzelf te doen.

6 normale verwijtbaarheid

Er wordt een boete van ten hoogste 50% van het benadelingsbedrag opgelegd indien sprake is van normale verwijtbaarheid. Van normale verwijtbaarheid is sprake als de belanghebbende heeft nagelaten om een of meer wijzigingen van feiten en omstandigheden waarvan de belanghebbende weet of redelijkerwijs kan en behoort te weten dat deze van belang zijn voor de uitkering, tijdig en op de voorgeschreven wijze te melden.

7 verminderde verwijtbaarheid

Er wordt een boete opgelegd van ten hoogste 25% van het benadelingsbedrag indien uit de beoordeling van de individuele situatie blijkt dat er van verminderde verwijtbaarheid sprake is.

GEGEVENS SANCTIE (alleen in te vullen bij vorderingen waarbij sprake is van een overtreding van de inlichtingenplicht)

22 SOORT SANCTIE

geen sanctie	1
nog in behandeling bij gemeente	2
bestuurlijke boete	3
aangifte gedaan bij justitie	4

In dit kenmerk wordt opgegeven welke sanctie de persoon opgelegd heeft gekregen naar aanleiding van de gepleegde overtreding. Doordat de sanctie niet meteen bekend hoeft te zijn, kan dit kenmerk worden aangepast als er wijzigingen in optreden. Het gaat om de in de verslagmaand bekende sanctie.

Indien aangifte is gedaan bij justitie (code 4), dan dient kenmerk 23 'Parketnummer' van een geldige waarde te worden voorzien. Bij kenmerk 11 'Ontstaansgrond vordering' dient dan code 51, 52, 53, 54, 55 of 56 (overtreding inlichtingenplicht) opgegeven te zijn.

23 PARKETNUMMER

(abcdefghijklmno)

Het parketnummer is een justitieel nummer dat door justitie wordt geleverd aan de gemeente als er aangifte is gedaan. Op die manier kan een gemeente volgen wat er gebeurt met de aangifte. Dit nummer wordt alleen geleverd als er aangifte gedaan is bij justitie na een overtreding.

Het parketnummer van de aangifte omvat maximaal 15 posities. Is het parketnummer opgebouwd uit minder dan 15 posities dan wordt het werkelijke aantal posities geleverd, bijvoorbeeld 03/345862-24.

Het parketnummer dient alleen te worden ingevuld, indien bij kenmerk 22 'Soort sanctie' code 4 'aangifte gedaan bij justitie' is ingevuld.

GEGEVENS AANSPRAKELIJKEN (invullen voor alle hoofdelijk aansprakelijken)

24 BURGERSERVICENUMMER DEBITEUR

Burgerservicenummer	[123456789]
onbekend	999999999

Van iedere persoon die hoofdelijk aansprakelijk is voor de vordering wordt het BSN ingevuld.

In enkele gevallen kan het voorkomen dat er geen BSN te achterhalen is. Bijvoorbeeld als de debiteur in het buitenland woont en nooit een Nederlands BSN gehad heeft. Er worden dan negens ingevuld. Als het om onderhoudsplicht gaat, wordt dit kenmerk gevuld met het BSN van de onderhoudsplichtige. Het BSN van de bijstandsontvanger wordt dan bij kenmerk 24 'Burgerservicenummer uitkeringsontvanger' gevuld.

Het BSN van de debiteur kan nooit gelijk zijn aan het BSN van de ontvanger.

25 GEBOORTEDATUM DEBITEUR

[jjjjmdd]

Van iedere persoon die hoofdelijk aansprakelijk is voor de vordering wordt de geboortedatum zoals deze is vermeld in de Basisregistratie Personen (BRP) geleverd.

Wordt de geboortedatum niet (juist) ingevuld, dan heeft dit gevolgen voor de verwerking door het CBS. Het CBS vult een onvolledige datum aan met default waarden. Is alleen het geboortjaar bekend dan wordt 1 juli de fictieve geboortedag. Is naast het geboortjaar ook de geboortemaand bekend, dan wordt de 16e van die maand de fictieve geboortedag. Het is mogelijk dat de leeftijd daardoor onjuist wordt afgeleid.

26 GESLACHT DEBITEUR

man	1
vrouw	2
anders/onbekend	3

Van iedere persoon die hoofdelijk aansprakelijk is voor de vordering wordt het geslacht ingevuld.

GEGEVENS UITKERINGSADMINISTRATIE

27 REGISTRATIENUMMER UITKERING

Registratienummer uitkering	(abcdefghijklmno)
niet beschikbaar	999999999999999

Van iedere vordering in de BDBS waarover bijbehorende uitkeringsgegevens zijn opgenomen in de Bijstandsuitkeringenstatistiek (BUS) wordt het registratienummer van de uitkering ingevuld.

Het registratienummer van een specifieke bijstandsuitkering wordt geleverd als een tekstwaarde van minimaal 1 en maximaal 15 posities. Met de opname van het registratienummer van de uitkering ontstaat een directe koppeling tussen de verstrekking van de uitkering met de bijbehorende vordering.

Als er geen bij de vordering behorende uitkeringsgegevens zijn opgenomen in de BUS dan wordt het registratienummer uitkering gevuld met negens. Een voorbeeld hiervan is als er sprake is van een verhaalsvordering of als gevolg van conversie(s) in het verleden.

5 Aanlevering en verwerking

In dit hoofdstuk worden de aanleveringsvoorwaarden beschreven, gevolgd door informatie over de verwerking van bestanden door het CBS.

Maandelijks

Alle berichtgevers realiseren maandelijks een levering voor de gemeente(n) waar zij berichtgever voor zijn. De levering betreft één of meer bestanden. Indien de berichtgever voor meer dan één gemeente berichtgever is, dan ontvangt het CBS per gemeente één afzonderlijk bestand.

XML

Ieder bestand voor de BDBS wordt aangeleverd in XML.
De XML-bestanden worden bij voorkeur gezipperd aangeleverd.

Uploadportal

Om het bestand of de bestanden beveiligd aan het CBS te zenden maakt de berichtgever gebruik van het daartoe beschikbaar gestelde uploadportal ([portal](#)).

Moment van aanmaken van het bestand voor de BDBS

Zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen 2 weken na afloop van een verslagmaand, wordt het bestand voor de BDBS met betrekking tot die verslagmaand samengesteld en aan het CBS gezonden. Wordt een bestand na de tweede week volgend op de verslagmaand aangemaakt dan voldoet de inhoud van de levering door effecten van administratief vertraagde in- en uitstroom niet meer aan het registratieconcept.

Naamgeving bestand

De naam van een bestand voor de BDBS wordt als volgt samengesteld:

BDBS_[berichtgevercode]_[gemeentecode]_[jjjj][mm].XML

[berichtgevercode]	De berichtgevercode. Als de berichtgevercode minder dan 4 posities inneemt, wordt de code rechts uitgelijnd en worden de overige posities met een nul gevuld.
[gemeentecode]	De CBS gemeentecode. Als de gemeentecode minder dan 4 posities inneemt, wordt de code rechts uitgelijnd en worden de overige posities met een nul gevuld.
[jjjj]	De 4-cijferige aanduiding van het jaar waarin de verslagmaand valt.
[mm]	De 2-cijferige aanduiding van de betreffende verslagmaand.

Dus bijvoorbeeld BDBS_0153_0153_202501.XML voor het bestand van gemeente 0153 (Enschede) door berichtgever 0153 (Enschede). De inhoud heeft betrekking op verslagmaand januari 2025.

Lege levering

Het is in principe mogelijk dat een bestand 'leeg' is, ofwel geen vorderingen bevat. Het is van belang dat de berichtgever ook over deze situatie communiceert, zodat de lege levering als 'respons' kan worden afgeboekt. Dit voorkomt o.a. onnodig rappelleren.

Verwerking bestanden

Als het CBS een bestand ontvangt dan wordt direct een aantal administratieve gegevens op geautomatiseerde wijze vastgelegd. Het gaat hierbij om de ontvangstdatum van het bestand, de naam en de code van de berichtgever, de naam en de CBS-code van de gemeente en de periode waarop de informatie betrekking heeft. Voordat een bestand in bewerking wordt genomen wordt allereerst beoordeeld of deze niet al eerder door het CBS is ontvangen.

Technische controle

Ingelezen bestanden ondergaan eerst een aantal technische controles. Daarbij wordt onderzocht of het XML-bestand voldoet aan de richtlijnen en of in het bestand de berichtgevercode, de gemeentecode en de periode op eenduidige wijze voorkomen. Tevens wordt ieder kenmerk op het opgegeven waardenbereik gecontroleerd.

Statistische controle

Een bestand dat voldoet aan de technische eisen wordt vervolgens verder statistisch inhoudelijk onderzocht. Per vordering, met bijhorende persoonsgegevens, worden de ingevulde waarden in eerste instantie per kenmerk en vervolgens in relatie tot elkaar, beoordeeld. Ten slotte wordt de (ontwikkeling in) kwantiteit beoordeeld.

Spiegelrapport

Door middel van een spiegelrapport koppelt het CBS na elke levering de aantallen terug die het van de berichtgever ontvangen heeft. Het doel hiervan is kwaliteitsverbetering van de cijfers. De berichtgever kan met behulp van de tellingen die het CBS terugstuurt nagaan of de aantallen van de aangeleverde gegevens overeenkomen met de administratie waaruit de gegevens afgeleid zijn. Eventuele leverfouten kunnen op deze manier opgespoord worden.

Kwaliteitsrapportage naar berichtgevers

Met behulp van de uitkomsten van het technische en inhoudelijke onderzoek tracht het CBS systematische afwijkingen op te sporen die het gevolg zijn van de manier van werken bij de berichtgever. Door middel van een rapportage legt het CBS de systematische afwijkingen voor aan de contactpersoon voor de BDBS. In onderling overleg wordt getracht de oorzaak van de afwijking(en) vast te stellen. Het CBS zal in een kwaliteitsrapport gebruik maken van registratienummers van de vorderingen.

Voor een algemene reactie op een kwaliteitsrapportage en voor vragen over de kwaliteit kan gebruik worden gemaakt van het e-mailadres: SZ_BDBS@cbs.nl.

Bevat een reactie identificerende informatie over personen, dan dient bij de communicatie altijd gebruik te worden gemaakt van de [portal](#), zodat geheimhouding geborgd is.

Campagnes

Het CBS voert op onregelmatige basis campagnes uit wanneer er op het totaalbestand van alle berichtgevers bijzonderheden gesignaleerd worden. In de campagnes wordt aandacht gevraagd voor een specifiek kwaliteitsprobleem dat bij meerdere berichtgevers gesignaleerd is. Per berichtgever worden hierbij registratienummers teruggekoppeld en wordt in een begeleidend schrijven het kwaliteitsprobleem en de mogelijke oplossing(s) nader toegelicht. De berichtgever wordt dan gevraagd hier extra aandacht aan te besteden.

Kwaliteitsonderzoek

Steekproefsgewijs worden berichtgevers benaderd voor een interview over de kwaliteit van een kenmerk. Hierbij staat vaak het proces (bijvoorbeeld aanlevering, registratie, gemeentelijke werkwijze) centraal. Bij de kwaliteitsonderzoeken worden vaak ook kwantitatieve analyses gedaan.

Conversiebestand

Registratienummers van bestaande vorderingen kunnen wijzigen, bijvoorbeeld als gevolg van het overgaan op een ander softwarepakket of een gemeentelijke herindeling. Bij wijziging van de registratienummers kan het CBS de vorderingen niet meer volgen in de tijd. Als sprake is van wijziging van registratienummers levert de berichtgever eenmalig een conversiebestand aan het CBS. In het conversiebestand wordt, per vordering, het oude registratienummer en het nieuwe registratienummer vastgelegd, evenals een aantal aanvullende relevante gegevens. Het conversiebestand wordt eveneens in XML aangeleverd.

Een conversiebestand dient per vordering de volgende gegevens te bevatten:

periode aanduiding	[jjjjmm]
berichtgevercode oud	[1234]
gemeentecode oud	[1234]
berichtgevercode huidig/nieuw	[4]
gemeentecode huidig/nieuw	[4]
registratienummer vordering oud	[15]
registratienummer vordering nieuw	[15]

Naamgeving conversiebestand

De naam van een conversiebestand voor de BDBS wordt als volgt samengesteld:

BDBSC_[berichtgevercode]_[gemeentecode]_[jjjj][mm].XML

[berichtgevercode] De berichtgevercode **huidig/nieuw**. Een string van 4 posities, met precies 4 numerieke waarden.

[gemeentecode] De CBS gemeentecode **huidig/nieuw**. Een string van 4 posities, met precies 4 numerieke waarden. Als de gemeentecode minder dan 4 posities inneemt, wordt de code rechts uitgelijnd en worden de overige posities met een nul gevuld.

[jjjj] De 4-cijferige aanduiding van het jaar waarin de verslagmaand valt.

[mm] De 2-cijferige aanduiding van de betreffende verslagmaand.

Dus bijvoorbeeld BDBSC_0153_0153_202501.XML voor het bestand van gemeente 0153 (Enschede) door berichtgever 0153 (Enschede). De inhoud heeft betrekking op verslagmaand januari 2025, de verslagmaand waarin voor het eerst sprake is van gewijzigde registratienummers.

6 Technische gegevensbeschrijving

In dit hoofdstuk worden de technische aanleveringsvoorwaarden beschreven, gevolgd door een samenvattend overzicht van de kenmerken in de uitvraag.

XSD voorschrift

De gegevens in het XML-bestand dienen te voldoen aan het voor de BDBS relevante XSD voorschrift. Dit voorschrift kunt u vinden op de website van het CBS, onder [Richtlijnen en documentatie \(BDBS\) \(cbs.nl\)](#).

Datumaanduiding [jjjmmdd]

In velden waar een datum moet worden ingevuld, worden altijd acht posities ingevuld in de volgorde jaar (4 posities), maand (2 posities) en dag (2 posities).

Numerieke waarden [1234567890]

Numerieke waarden mogen alleen worden gevuld met cijfers. Het gaat hierbij om bedragen, waarden en codes. In deze notatie komt het aantal weergegeven cijfers overeen met het (maximale) aantal posities dat is gebruikt voor de numerieke waarde. Niet altijd worden alle posities gebruikt. In dat geval wordt de ingevulde waarde rechts uitgelijnd binnen de gereserveerde posities en worden niet gebruikte posities opgevuld met nullen. Bedragen worden altijd geleverd als een geheel bedrag in euro's, zonder decimalen.

Voor een veld met numerieke waarden die worden voorafgegaan door een + of een – op de eerste positie, aangegeven met [a1234567890], gelden voor het numerieke deel dezelfde voorwaarden.

Voorbeeld

In een numeriek veld [123456] moet een bedrag van 2250 euro worden opgenomen. Voor dit veld zijn 6 posities gereserveerd waarvan de vier meest rechtse gebruikt worden voor het in te vullen bedrag. De twee overgebleven posities aan de linkerkant opvullen met nullen. Ingevuld wordt dit dus: '002250'.

Tekstwaarden

Tekstwaarden worden aangegeven met: [abcdefghij] of (abcdefghij).

De volgende tekens zijn toegestaan:

0123456789

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZabcdefghijklmnopqrstuvwxyz

!"#\$%&'()*+,-./:;<=>?@[\\]^_`{|}

De notatie geeft het (maximale) aantal posities dat kan worden gebruikt voor de tekstwaarde. Niet altijd worden alle posities gebruikt.

Voorbeeld

In een tekstveld [abcdefghij] wordt een code Ax38gn opgenomen. Voor dit veld zijn 10 posities gereserveerd, waarvan de zes meest rechtse gebruikt worden voor de in te vullen code.

Ingevuld wordt dus: 'Ax38gn'.

Afronding

Alle bedragen worden in hele euro's vermeld.

Op de hieronder vermelde uitzondering na geldt voor bedragen in centen dat wordt afgerond naar het meest dichtbijgehele bedrag.

Voorbeelden:

- Een bedrag van € 200,49 wordt afgerond naar € 200.
- Een bedrag van € 400,50 wordt afgerond naar € 401.

Op deze regel geldt echter de volgende uitzondering.

Bedragen tussen € 0 en € 1 worden afgerond naar € 1.

Bedragen tussen € 0 en € -1 worden afgerond naar € -1.

Voorbeelden:

- Een bedrag van € 0,49 wordt afgerond naar € 1.
- Een bedrag van € -0,49 wordt afgerond naar € -1.

De uitzondering heeft als doel dat een nulbedrag in het BDBS-bestand ook echt een nulbedrag (€0,00) betreft.

Alle bedragen moeten worden voorzien van voorloophnullen, voor zover voor het bedrag minder posities nodig zijn dan het totaal aantal posities van het desbetreffende veld.

Onbekende waarden

Indien niet bekend is welke waarde aan een kenmerk toegekend moet worden, dienen de posities van het kenmerk gevuld te worden met nullen.

Gegevensoverzicht BDDB

Naam	vorderingen wegens overtreding inlichtingenplicht	Boete- vorderingen	Overige vorderingen	POSITIES	OPMERKING i.g.v. ✓
GEGEVENS LEVERING					
Statistiekjaar	✓	✓	✓	4	verplicht
Statistiekmaand	✓	✓	✓	2	verplicht
Statistiekcode	✓	✓	✓	2	verplicht
Berichtgevercode	✓	✓	✓	4	verplicht
Gemeentecode	✓	✓	✓	4	verplicht
Naam softwarepakket	✓	✓	✓	3	verplicht
Release/versienummer softwarepakket	✓	✓	✓	12	verplicht, min 1, max 12 pos
GEGEVENS VORDERING					
Registratienummer vordering	✓	✓	✓	15	verplicht, min 1 max 15 pos
Datum besluit/beschikking	✓	✓	✓	8	verplicht, datum
Aard uitkering	✓	✓	✓	2	verplicht
Ontstaansgrond vordering	✓	✓	✓	2	verplicht
Duur vordering	✓	✓	✓	16	verplicht, twee datums
GEGEVENS VERLOOP VORDERING					
Hoogte beginschuld	✓	✓	✓	6	verplicht
Reden correctie op schuldbedrag	✓	✓	✓	2	optioneel
Hoogte van het correctiebedrag	✓	✓	✓	7	optioneel, op 1 ^e pos + of -
Status van de vordering	✓	✓	✓	2	verplicht
Saldo van de schuld	✓	✓	✓	7	verplicht, op 1 ^e pos + of -
GEGEVENS ONTVANGSTEN					
Totaal ontvangen bedrag	✓	✓	✓	7	optioneel, op 1 ^e pos + of -
GEGEVENS UITKERINGSONTVANGER					
Burgerservicenummer uitkeringsontvanger	----	----	✓	9	optioneel
GEGEVENS BOETE					
Recidive	----	✓	----	1	Verplicht
Hoogte bestuurlijke boete	----	✓	----	1	verplicht
GEGEVENS SANCTIE					
Soort sanctie	✓	----	----	1	verplicht
Parketnummer	✓	----	----	15	verplicht
GEGEVENS AANSPRAKELIJKEN					
Burgerservicenummer debiteur	✓	✓	✓	9	verplicht, 11-proef
Geboortedatum debiteur	✓	✓	✓	8	verplicht, datum
Geslacht debiteur	✓	✓	✓	1	verplicht
GEGEVENS UITKERING					
Registratienummer uitkering	✓	✓	✓	15	verplicht, min 1 max 15 pos

---- = geen gegevens over het kenmerk in het XML-bestand

✓ = verplichte of optionele levering van gegevens per type vordering in het XML-bestand
(zie kolom Opmerking)

In het XML-bestand is informatie opgenomen over minimaal 1 maar maximaal 2 personen met de vordering.

Gegevensoverzicht BDBS conversiebestand

GEGEVENS LEVERING	POSITIES
Naam	
Statistiekjaar - huidige verslagmaand	4
Statistiekmaand - huidige verslagmaand	2
Berichtgevercode - <i>vorige</i> verslagmaand	4
Gemeentecode - <i>vorige</i> verslagmaand	4
Berichtgevercode - huidige verslagmaand	4
Gemeentecode - huidige verslagmaand	4
Registratienummer vordering - <i>vorige</i> verslagmaand	15
Registratienummer vordering - huidige verslagmaand	15

7 Begrippenlijst en afkortingen

7.1 Begrippen

Berichtgever

Iedere specifieke instantie die uitvoering geeft aan én de administratie voert voor één of meer wetten of regelingen waar de gemeente (eind)verantwoordelijk voor is, wordt als berichtgever aangemerkt. Vaak is de berichtgever de gemeente zelf. Indien de gemeente de uitvoering van één of meer wetten of regelingen aan een andere gemeente of instantie heeft uitbesteed (gemandateerd) is laatstbedoelde gemeente of instantie berichtgever. Voorbeeld hiervan zijn zelfstandigenloketten die voor één of meer gemeenten het Bbz en eventueel de IOAZ uitvoeren. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) is berichtgever in verband met de verstrekking van statistische gegevens over de aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO).

Burgerservicenummer

Het burgerservicenummer (BSN) is het uniek identificerend persoonsnummer voor iedereen die een relatie heeft met de Nederlandse overheid. Het BSN voldoet aan bepaalde voorwaarden, waaronder de 11-proef. Het BSN is opgebouwd uit 9 numerieke waarden. Indien het BSN uit 8 cijfers bestaat, wordt het BSN, ten behoeve van de BDBS, links aangevuld met het cijfer 0.

Niet-ingezetenen worden geregistreerd in de Registratie Niet Ingezetenen (RNI). Bij registratie van niet-ingezetenen krijgen niet-ingezetenen een BSN.

Levering

De levering is het bestand in XML-formaat dat van een specifieke berichtgever is ontvangen. De levering bevat informatie over vorderingen én de personen met die vorderingen. De gegevens in de levering hebben altijd betrekking op één bepaalde gemeente en één verslagmaand. Iedere levering wordt afzonderlijk door het CBS beoordeeld.

Portal

Een ingang op de CBS-website waar berichtgevers op beveiligde wijze gegevens (met herkenbare persoonsgegevens) kunnen uploaden aan en downloaden van het CBS: [portal](#)

Registratieconcept

Gegevens voor de BDBS worden vanuit de administratie van de berichtgever geselecteerd volgens het registratieconcept. Dit betekent dat in de levering van de berichtgever over een bepaalde verslagmaand al die vorderingen worden opgenomen die, op het moment van aanmaken van het bestand, in de administratie voorkomen als lopende of in de verslagmaand (met terugwerkende kracht) beëindigde vordering.

Kenmerkend voor het registratieconcept is dat gegevens ontbreken die weliswaar betrekking hebben op de verslagmaand, maar die op het moment van aanmaak van het bestand nog niet waren verwerkt in de administratie. Het gaat hierbij om de zogenaamde administratief vertraagde in- en uitstroom.

Verslagmaand

De verslagmaand is het tijdvak waarop de gegevens in de levering betrekking hebben. De verslagmaand is altijd één volledige kalendermaand.

XML

Het XML-formaat wordt gebruikt om gegevens op te slaan en om gegevens over het internet te versturen. XML is een standaard van het World Wide Web Consortium voor de syntaxis van formele opmaaktalen waarmee men gestructureerde gegevens kan weergeven in de vorm van platte tekst. De structuur van XML-documenten wordt beschreven met behulp van de XML Schema Definitie (XSD).

7.2 Lijst van afkortingen

AIO	Aanvullende inkomensvoorziening ouderen
ABW	Algemene bijstandswet
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BDBS	Bijstandsdebiteuren- en boetestatistiek
BDFS	Bijstandsdebiteuren en -fraudestatistiek
BSN	Burgerservicenummer
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
RWW	Rijksgroepsregeling werkloze werknemers
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tozo	Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers
WIJ	Wet investeren in jongeren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WWB	Wet werk en bijstand
WWIK	Wet werk en inkomen kunstenaars
XML	Extensible Markup Language
XSD	XML Schema Definitie